

А. П. Чехов: ТОЛСТЫЙ И ТОНКИЙ

На вокзале Николаевской железной дороги встретились два приятеля: один толстый, другой тонкий. Толстый только что пообедал на вокзале, и губы его, подернутые маслом, лоснились, как спелые вишни. Пахло от него хересом и флер-д'оранжем. Тонкий же только что вышел из вагона и был навьючен чемоданами, узлами и картонками. Пахло от него ветчиной и кофейной гущей. Из-за его спины выглядывала худенькая женщина с длинным подбородком – его жена, и высокий гимназист с прищуренным глазом – его сын.

– Порфирий! – воскликнул толстый, увидев тонкого. – Ты ли это? Голубчик мой! Сколько зим, сколько лет!

– Батюшки! – изумился тонкий. – Миша! Друг детства! Откуда ты взялся?

Приятели троекратно облобызались и устремили друг на друга глаза, полные слез. Оба были приятно ошеломлены.

– Милый мой! – начал тонкий после лобызания. – Вот не ожидал! Вот сюрприз! Ну, да погляди же на меня хорошенько! Такой же красавец, как и был! Такой же душонок и шеголь! Ах ты, господи! Ну, что же ты? Богат? Женат? Я уже женат, как видишь... Это вот моя жена, Луиза, урожденная Ванценбах... лютеранка... А это сын мой, Нафанаил, ученик III класса. Это, Нафаня, друг моего детства! В гимназии вместе учились!

Нафанаил немного подумал и снял шапку.

– В гимназии вместе учились! – продолжал тонкий. – Помнишь, как тебя дразнили? Тебя дразнили Геростратом за то, что ты казенную книжку папироской прожег, а меня Эфиальтом за то, что я ябедничать любил. Хо-хо... Детьми были! Не бойся, Нафаня! Подойди к нему поближе... А это моя жена, урожденная Ванценбах... лютеранка.

Нафанаил немного подумал и спрятался за спину отца.

– Ну, как живешь, друг? – спросил

А. П. Чехов: ДЕБЕЛИ И МРШАВИ

На станице Николаевской железной дороги с села се два пријатеља: један дебео, други мршав. Дебели тек што беше ручао у станичном ресторану, и његове масне усне руменеле су се као зреле вишње. Мирисао је на херес и флер д'оранж. А мршави тек што беше изашао из вагона – сав претрпан кофетима, завежљајима и картонским кутијама. Мирисао је на шунку и црну кафу. Иза леђа му је вирила мршава жена дугачке браде – његова супруга, и високи гимназист жмиркавог ока – његов син.

– Порфирије! – викну дебели кад угледа мршавог. – Ама јеси ли ти то? Драги мој! Откад се, човече, нисмо видели!

– Господе! – зачуди се мршави. – Миша! Друже мој! Откуд ти?

Пријатељи се трипут пољубише и погледаше један другог очима пуним суза. Обојица су били пријатно изненађени.

– Драги мој! – поче мршави после пољубаца. – Ко би се томе надао! Е баш си ме изненадио! Дај да те погледам лепо! Леп си као што си и пре био! Исти онај кицош и миришљавко! Ах, боже мој! Па како си! Јеси ли богат? Јеси ли се оженио? Ја сам већ ожењен, као што видиш... Ово је моја жена, Лујза, рођена Ванценбах... лютеранка... А ово ми је син, Натанаило, ђак трећег разреда. Ово је, Натања, мој друг из детињства! Заједно смо учили гимназију.

Натанаило мало промисли па скиде капу.

– Гимназију смо заједно учили! – настави мршави. – Сећаш се како су те задиркивали?

Звали су те Херострат зато што си ђачку књижицу прогорео цигаретом, а мене Ефијалт, што сам волео да сплеткарим. Хо... хо. Шта ћеш, деца! Не бој се, Натања! Приђи му ближе... А ово је моја жена, рођена Ванценбах... лютеранка.

Натанаило мало промисли па се сакри иза очевих леђа.

толстый, восторженно глядя на друга. – Служишь где? Дослужился?

– Служу, милый мой! Коллежским асессором уже второй год и Станислава имею. Жалованье плохое... ну, да бог с ним! Жена уроки музыки дает, я портсигары приватно из дерева делаю. Отличные портсигары! По рублю за штуку продаю. Если кто берет десять штук и более, тому, понимаешь, уступка. Пробавляемся кое-как. Служил, знаешь, в департаменте, а теперь сюда переведен столоначальником по тому же ведомству... Здесь буду служить. Ну, а ты как? Небось, уже статский? А?

– Нет, милый мой, поднимай повыше, – сказал толстый. – Я уже до тайного дослужился... Две звезды имею.

Тонкий вдруг побледнел, окаменел, но скоро лицо его искривилось во все стороны широчайшей улыбкой; казалось, что от лица и глаз его посыпались искры. Сам он съежился, сгорбился, сузился... Его чемоданы, узлы и картонки съежились, поморщились... Длинный подбородок жены стал еще длиннее; Нафанаил вытянулся во фрунт и застегнул все пуговицы своего мундира...

– Я, ваше превосходительство... Очень приятно-с! Друг, можно сказать, детства и вдруг вышли в такие вельможи-с! Хи-хи-с.

– Ну, полно! – поморщился толстый. – Для чего этот тон? Мы с тобой друзья детства – и к чему тут это чинопочитание!

– Помилуйте... Что вы-с... – захихикал тонкий, еще более съеживаясь. – Милостивое внимание вашего превосходительства... вроде как бы живительной влаги... Это вот, ваше превосходительство, сын мой Нафанаил... жена Луиза, лютеранка, некоторым образом...

Толстый хотел было возразить что-то, но на лице у тонкого было написано столько благоговения, сладости и почтительной кислоты, что тайного советника стошнило. Он отвернулся от тонкого и подал ему на прощанье руку.

Тонкий пожал три пальца, поклонил-

– Па како ми живиш, пријатељу? – запитала дебелы, усхићено гледајућм друга.

– Где служиш? Докле си дотерао?

– Служим, драги мој! Већ две године сам у осмој групи и имам орден »Станислава«. Плата слаба. .. али шта се може. Жена даје часове музике, а ја у слободно време правим табакере од дрвета. Одличне табакере! По рубљу комад продајем. Ако неко узме десет и више, њему, наравно и јефтиније. Живи се некако. Служио сам, знаш, у министарству, а сад сам овамо премештен за шефа одсека у истом одељењу. .. Овде ћу служити. А како ти? Можда си већ и државни саветник? А?

– Не, драги мој, терај још више – рече дебелы – ја сам догурао већ до тајног... Две звезде имам.

Мршави наједном пребледе, скамени се, али му се лице брзо искриви у широк осмех, изгледало је да му из лица и очију врцају искре. Он се згрчи, погури, смањи се. Његови кофери, завежљаји и кутије се такође згрчише... Дугачка женина брада још више се издужи. Натанаило стаде »мирно« и закопча дугмад свог шињела ...

– Ја, ваше превасходство... Врло ми је драго! Друг, може се рећи, из детињства, и наједном постали таква величина! Хи-хи-хи...

– Та окани се! – намршти се дебелы. – Чему тај тон? Нас двојица смо другови из детињства ... и чему титулисање!

– Али, забога... Шта ви то... – поче се кикотати мршави, и још се више згрчи... – Милостива пажња нашег превасходства... као нека животворна вода... Ево, ово је, ваше превасходство, мој син Натанаило... жена Лујза, лютеранка, донекле...

Дебелы хтеде нешто да одговори, да опонира, али на лицу мршаваг било је толико страхопоштовања, сладуњавости и понизности да се тајном савстнику смучи... Он окрену главу од мршаваг и пружи му руку.

Мршави стеже три прста, поклони се до

ся всем туловищем и захихикал, как китаец: «хи-хи-хи». Жена улыбнулась. Нафанаил шаркнул ногой и уронил фуражку.

Все трое были приятно ошеломлены.

појаса и закикота се као Кинез: »Хи-хи-хи.« Жена се насмеши. Натанаило изведе реверанс и испусти капу.

Све троје су били пријатно запрепашћени
